

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto za bolj premožne 2 goldinarja; za manj premožne rodoljube pa 1 gld. 50 kr.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu.

Leto XII.

V Celovcu, 20. malega travna 1893.

Štev. 11.

Javen shod

napravi

katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem

v nedeljo dné 30. malega travna t. 1.

„pri Šercerju“ v Šmihelu nad Pliberkom.

Začetek ob 4. uri popoldne.

Spored se naznani pravočasno po plakatih.

Po sporedu prosta zabava.

Ustop imajo udje in povabljeni gostje.

Slovenci! Udeležite se tega shoda v obilnem številu!

Odbor.

Občni zbor

„katoliško-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem.“

Dné 5. t. m. se je zbralo v prostorni gostilni „Massgarten“ v Celovcu nad 300 slovenskih možakov, večinoma kmetskih posestnikov in duhovnikov, na občni zbor imenovanega društva. Ob 3. uri popoldne je č. g. društveni predsednik Gregor Einspieler s pristrénnimi besedami pozdravil zborovalce in jim predstavil gosp. vladnega komisarja barona Lazzarinija.

Č. g. France Treiber, društveni blagajnik, je potem poročal o denarnem stanju društvenem. Dohodkov je bilo lani 882 gld. 14 kr., troškov pa 724 gld. 80 kr. Zahvalil je koroške rodoljube za njih dosedanjo požrtvovalnost in jih prosil, naj društvu vsi zvesti ostanejo in naj skušajo, še novih udov pridobiti. Račun je bil soglasno odobren.

Društveni tajnik č. g. Anton Žák je poročal o društvenem delovanju. Po zadnjem občnem zboru je imel odbor 9 sej. Bavil se je mnogo s šolskim vprašanjem. Priredil je slovesno Besedo, ktere se je udeležilo okoli 500 oseb, in politične shode na Golšovem, pri Krajcarju nad Tinjami, pri Kraincu

v Selu in v Žabnicah. Pravda s Celovškim magistratom o sprejemanju slovenskih vlog se je končala z našo zmago. Društvo je koroško-slovenskim kmetovalcem pridobilo potovalnega učitelja gosp. dr. Kramarja. Veliko truda in boja je društvu prizadelo šolsko vprašanje; uspeha je pa na tem polju še prav malo. Društvo je založilo knjižico „Der Kampf der Slovenen Kärntens um die slovenische Volksschule“. Na prošnjo društva so slovenski poslanci v državnem zboru interpelirali zastran koroških šol, g. poslanec Robič je pa o tem prav dobro govoril. Vse pa nič ni izdalo; kakor navkljub so se čisto ponemčile do sedaj „dvojezične“ šole v Grabštanju, Pokričah, Trdnjivesi in Podkronosom. Slovensko uradovati so pričele občine Bistrica nad Pliberkom, Globasnica in Kotmara ves. Deželni in državni uradi pa delajo temu hude ovire. Deželni odbor je razglasil nemščino kot svoj edini uradni jezik. Obžalovati je, da je vojno ministerstvo odpravilo slovenščino pri koroškem polku, o čemur so interpelirali slovenski poslanci. Dopolnilne deželnozbornske volitve v Celovcu se slovenska stranka ni udeležila. Vesel dogodek je bila zmaga pri občinskih volitvah v Črni. Govornik je omenil tudi ruvanje nasprotnikov, zlasti na Celovškem „Parteitagu“ in na shodu „Bauernbunda“ v Paternionu, kako zoperno se je na teh shodih govorilo zoper Slovence in kako se jim je boj napovedal. To poročilo je bilo sprejeto z živim odobravanjem.

Na vrsto pride volitev novega odbora. Po predlogu g. Kanduta so bili vsi stari odborniki po uzkliku na novo izvoljeni in sicer soglasno. Njih imena so:

Gregor Einspieler, župnik Podkloštrum in deželni poslanec, predsednik; Vekoslav Legat, poslovodja Mohorjeve tiskarne, podpredsednik; France Treiber, mestni kaplan v Celovcu, blagajnik; Anton Žák, stolni vikar v Celovcu, tajnik; France Grafenauer, orgljarski stavbar v Mostah na Zili; Jožef Kraut, posestnik na Bistrici pri Pliberku; Matija Prosekar, posestnik in župan v Kotmari vesi; Martin Štih p. d. Šlemic, posestnik v Št. Janžu v Rožni dolini; Janez Wieser, predmestni župnik v Celovcu. — Namestniki: Jurij Drobivnik p. d. Martine, posestnik v Medgorjah; Jak. Hedenik p. d. Dravec, posestnik na Žihpoljah; France Kobentar p. d. Vidman, posestnik in župan v Št. Jakobu v Rožu.

Med pobiranjem letnih doneskov je predlagal g. Skubl iz Prevalj, naj bi se letnina pobirala z nabiralnimi knjižicami. Gosp. predsednik Gregor Einspieler je odgovoril, da bo odbor o tej zadevi ukrenil, kar se mu bo potrebno zdelo.

Zdaj se je oglašil za besedo podpredsednik g. Vekoslav Legat in govoril o političnem položaju Slovencev v obče s posebnim ozirom na žalostno stanje koroških Slovencev. Popisal je vse krivice, ki jih moramo prenašati: Kako se nam godi v šolah, kako postopajo proti nam deželne in državne oblastnije, kako se ruje zoper „Mir“ in zoper koroške rodoljube, kako se slovenščina v kot potiska pri železnicah, pri vojaštvu, sploh povsod; kako je Ghon na „bauernbundarskem“ shodu v Paternionu hujskal mirne Nemce zoper Slovence, kako odurno se je o Slovencih govorilo na Celovškem „Parteitagu“ itd. Tudi je izrazil željo, naj bi gg. državni poslanci silili na to, da pride na vrsto dr. Ferjančičev predlog o premembi državnozbornskega volilnega reda za Koroško. Potem je zboru predložil naslednjo resolucijo:

I. Protest in izjava proti shodu „Bauernbunda“ v Paternionu in proti „Parteitagu“ v Celovcu.

„Občni zbor katoliško-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem“, ki se je vršil dné 5. mal. travna 1893,

protestuje

proti izjavam koroškega „Bauernbunda“ v Paternionu od dné 16. vinotoka 1892 in nemškega „Parteitaga“ od dné 13. listopada 1892, ktere so naperjene ne samo proti političnemu, temveč tudi proti narodnemu obstanku koroških Slovencev, in izraža,

da hočemo Slovenci s svojimi nemškimi sodeželani v miru in slogi živeti na podlagi ravnopravnosti, kakoršna je zagotovljena vsem državljanom brez razločka narodnosti v naših osnovnih državnih zakonih. Mi ne zahtevamo za nas nobenih predpravil, mi ne zahtevamo novih jezikovnih postav, ki bi služile samo namenom slovenskega naroda na Koroškem, mi zahtevamo samo, da se sedaj veljavne postave in naredbe raznih ministerstev tudi z ozirom na koroške Slovence strogo in pravično izvršujejo.“

Različni strahovi.

(Spisal Tone.)

Temna noč je. Veliki zvon Postinske vasi je že davnej odzvonil s svojim daleč se razlegajočim glasom večernico. Lučice po vasi so ugasnile ena za drugo. Že ima črna noč vse stvari pod svojimi temnimi peruti. Le tam na desnej strani velike vaške lipe še brli lučica v precej veliki in čedno zidani hiši. Za mizo sedi čvrst kmečki fant. Vidi se mu, da je v najboljših letih. Pred njim leži odprta knjiga, za katero se pa fant le malo meni. Njegovo obličje je upalo in njegove oči so objokane. In kako pa tudi ne; zakaj ravno včeraj so mu odnesli pogrebei drago mamico, ktero je pristréno ljubil. Še nekolikokrat udari stara ura na steni svoj „tik tak“, kar se zasliši trkanje. Fant, — hočemo ga imenovati Toneta, hitro spozna po trkanju svojega očeta, ki je pred večerom v gostilno tekel, da bi si izbil veliko žalost iz glave, in mu odpre. Brez vsega govorjenja se kmalu potem vlečeta sin in oče k sladkemu počitku. Pa Tone danes ne more zatisniti očesa, čeravno je že dva večera bedel. Njegove misli se sučejo vedno o ljubi materi, ktera ga je tako hitro zapustiti morala. Toliko bolj pa uživa oče sladki počitek; zakaj vino ga je omamilo in mu izbilo vse misli o nesrečnej izgubi iz glave. Ravno prav glasno zasmrči, kar se zasliši grozen ropot v čumnati. Kakor bi trenil, je Tone po konci. Smrtna groza ga obda in noge se mu šibijo. V tem pa zopet drugič zaropoče in sicer še glasneje ko prvokrat. Zdaj pa premaga strah fanta. Zgrudi se zopet na postelj. Čez nekaj časa

pa se mu le povrne srčnost in fantovska pogumnost se prikaže. Glasno pokliče očeta. A njegov klic je bil brez vspeha. Oče je mirno dalje počival. Ko se ropot še enkrat ponovi, zbere fant ves svoj pogum, naredi sveti križ in gre v čumnato. In kaj mislite, dragi bralci, kaj najde tam? Domača krava mu moli svoje rogove nasproti. Snela se je iz verige, in je prišla, ker se namreč hlev čumnato drži, tja, in je zaropotala z rogovi po vratih, ki peljejo v izbo, si hrane iskat. Med smehom in strahom se je zopet vlegel Tone, ko je privezal nepokojno kravo na njen prostor. Pa sreča mu ni bila mila, da bi si bil mogel počiti. Posilil ga je sicer zaspanec, ki pa ni dolgo trajal. Zakaj, komaj je preteklo kake tri ure od prvega dogodka, vzbudi ga zopet nov ropot. Strah se mu povrne in pazno posluša, od kod prihaja ropot. Lasje mu strahu vstajajo, ko čuje med ropotom pri vratih tudi človeške glasove. Bolj ko posluša, bolj se sliši ropot. Z močnim glasom pokliče očeta, ki se na klic tudi vzbudi. A bilo je prepozno. Že so stali pred njim veliki možje z namazanim obrazom, kolikor je mogel videti Tone pri svitu male lučice, ki so jo roparji seboj nosili. Zdajci je hotel Tone zakričati, a že so pristopili roparji ter so ga zvezali z močno vrvjo; usta pa so mu zamašili s slamo. Ko oče spozna, da je med roparji, popade hitro samokres, ki je vedno ležal na polici nad posteljo. Pa ne koristi mu mnogo; zakaj že leži na tleh, zvezan na rokah in nogah. Roparji so se potem razškrpili po shrambah, da bi si nabrali denarjev in drugih rečij. Le eden ropar je ostal pri očetu in sinu. Ko je nastala v izbi tema in tihota, misli si oče, da so roparji odšli in zakliče

Toneta; hitro priskoči na to ropar čuvaj in mu zamaši usta. Med tem časom se pa Tonetu posreči, da si odveže roke in potem noge. Tiho se plazi do okna, ga odpre in beži k sosedom, brez da bi bil čuvaj kaj zapazil. Nato so prišli roparji zopet v izbo. Pa ker niso našli denarjev, razjezili so se in so izumili za ubogega očeta in sina novo muko. Še je slišal sin besede: „Spečimo jih“ — predno je izginil v tmini. In res, roparji so prižgali trščice, ki so se na peči sušile, in so začeli ubogemu očetu roke in noge žgati. Že je bil ubogi oče na pol mrtev, ko zakriči ropar čuvaj: „Nevarnost bratje, Tone je ušel, ni ga tukaj.“ Strah popade roparje, hitro popadejo reči, ki so jih našli v shrambah in odidejo. V tem pridejo tudi sosedje s Tonetom na pomoč. Od daleč še vidijo v nočnem blišču roparske postave, ki so dirjale v bližnji gozd. Ko pa dospejo v hišo, najdejo na tleh očeta v smrtnem boju. Še enkrat je spregledal in zaklical Toneta, potem pa so se zaprle njegove usta za vselej. Drugo jutro so spremljali vaščani ubogega kmeta k zadnjemu počitku. Ko se povrne Tone od pogreba, vleže se v postelj, iz ktere ni več vstal. Njegova teta, ki se je zdaj preselila v nesrečno stanovanje, stregla mu je v hudih bolečinah. Še dva tedna ga je mučila bolezen, ko je pa na veliki petek ob devetih zvona glas utihnil, nehalo je tudi Tonetovo srce biti in smrt ga je združila z ljubo materjo in dragim očetom tam v večnosti.

Smešničar.

Tujec: „Kako daleč je še do Krke?“ Kmet: „Eno uro. Pa v eni uri nobeden ne pride.“

Ko je bila ta resolucija soglasno sprejeta, oglašil se je za besedo g. Kandut. Za predmet svojega govora si je izbral čl. XIX. drž. osn. postav in s krepkimi, z dovtipnimi primerami in šaljivimi opazkami, osoljenimi besedami je prav mojstersko popisal, kako se ta postava, ki bi imela naše pravice braniti, le povsodi prezira, pri deželnem odboru, pri političnih, sodnijskih, davčnih in drugih uradih, pri vojakih, pri železnicah itd. Koroški deželni odbor je slovenščini tako sovražna, da si njegovi slovenski uradniki (kterih je pa prav malo — op. uredn.) svoje narodnosti še pokazati ne upajo. Velikovški okrajni glavar sicer sprejema slovenske dopise od občin, pa na nje nemško odgovarja in se pri tem sklicuje na § 56. kor. obč. reda, čeprav v celem koroškem občinskem redu nikjer ni besedice o tem, da bi morale občine po nemško uradovati. Še huje pa se godi pod Celovškim okrajnim glavarstvom, kjer se je županu v Kotmari vasi ukazalo, da mora nemško uradovati, in se mu je naložila globa, ko tega ni storil. Govornik pravi, da slovenščina na Koroškem še toliko pravice nema, kakor hrvaščina, ki vendar ni deželni jezik. Ko so namreč nekatere koroške občine zavrnila hrvaške dopise iz Dalmacije, se je dalmatinska deželna vlada pritožila na ministerstvo, in tisto je odločilo leta 1890., da morajo koroške občine prejemati hrvaške dopise, ker bi sicer tudi dalmatinske občine lahko zavračale nemške dopise iz Koroškega. (Živahno ploskanje.) Govornik je tudi omenil, kako se slovenščina zasmehuje pri koroškem polku. Tudi pri železnicah je vse nemško. Ko je južna železnica dovolila, da se sme naslov na poslatev po slovensko zapisati, kedar gre blago iz slovenske postaje zopet v drugo slovensko postajo, naredila je planinska družba (alpine Montangesellschaft) protiprošnjo, češ, „dass in Kärnten mit den landesüblichen Sprachen grober Unfug getrieben wird“. Koroška kupčijska zbornica je to protiprošnjo to plo priporočila. Govornik sklene s tem, da smo Slovenci deloma sami krivi, ako se nam tako godi, ker smo preboječi in se premalo potegujemo za svoje pravice. Konečno je predložil naslednjo resolucijo:

II. Resolucija o členu XIX. in slovenščini.

„Postopanje deželnega odbora gledé na rabo slovenskega jezika v občinskem uradovanju, kakor je to izjavil z okrožnico do županov od dne 1. svečana 1893, nasprotuje pravicam slovenskega naroda na Koroškem, ki so zakonito zagotovljene po § 19. državnih osnovnih postav. Deželni odbor mora kot najvišji avtonomni urad dvojezične dežele ozirati se tudi na drugi deželni jezik, t. j. na slovenščino in ustreči željam slovenskih občin.

Istotako nasprotuje osnovnim državnim postavam ravnanje političnih uradov, imenoma celovškega in velikovškega okrajnega glavarstva, ktera zahtevata od slovenskih občin nemško uradovanje.

Neopravičeno se je odpravila slovenščina kot drugi polkovni jezik pri pešpolku št. 7. S to naredbo žalil se je globoko in po nepotrebnem patrijotizem svojemu vladarju zvesto in verno udanega slovenskega naroda na Koroškem, kterege sinovi so po vseh bojiščih hrabro se obnašali in kri prelivali za cesarsko rodbino. Mi zahtevamo, da se ta za koroške Slovence tako razžaljiva naredba razveljavi in slovenski jezik zopet uvede kot drugi jezik našega domačega pešpolka št. 7., kakor se strinja s statističnimi razmerami slovenskega prebivalstva in pravicami slovenskih davkoplačevalcev.

Ob enem se izreka najiskrenejša zahvala g. državnim poslancem slovenskim, ki so v raznih interpelacijah in govorih razkrivali v državnem zboru krivice, ki jih trpimo koroški Slovenci v narodnem oziru; posebna hvala izraža se še g. poslancu dr. Lav. Gregorcu, ki je temeljito in korenito osvetlil zadnje nagibe vojnega ministerstva gledé na odpravo slovenščine kot polkovnega jezika pri pešpolku št. 7.“

Tudi ta resolucija je bila soglasno sprejeta.

Zdaj je g. Gregor Einspieler odstopil predsedništvo g. podpredsedniku in začel svoj govor o šolah. Rekel je, da bi imel o tem predmetu veliko govoriti, da pa to danes ni mogoče, ker je za zborovanje določeni čas že skoro potekel. Ko jo je tedaj na kratko utemeljil, predložil je zboru sledečo resolucijo:

III. Resolucija o šolah.

„Obžalujemo, da c. kr. ministerstvo za uk in bogočastje še vedno odlaga rešitev prizivov o slovenskih šolah, posebno ker se že bliža začetek novega šolskega leta. Dosedanje določbe visokega c. kr. ministerstva za uk in bogočastje ne zadostujejo potrebam in pravicam slovenskih starišev do svojega maternega jezika. Še vedno je nemščina izključljivi poučni jezik v mnogih šolah, ktere obiskujejo v veliki večini slovenski otroci. Način, po katerem rešuje c. kr. deželni

šolski svet koroški prošnje za slovenske šole, ne odgovarja postavnim določbam, ker se rabi dvojna mera brez vsakega principa (ravnila); posameznikom, zahtevajočim slovenske šole, odreka se pravica, dočim se sklicuje deželni šolski svet pri prošnjah poslanih od občin, na želje posameznih strank, ki so podpisale protipeticije. Mi zahtevamo, da se šolske prošnje rešijo načelno in sicer za vse stranke — nemške in slovenske — po enem in istem ravnilu. Tudi deželni šolski svet rešuje prošnje o slovenskih šolah v ne navadno dolgih obrokah, jako urno se pa podviza ustreči željam za nemške šole prosečih občin.

Najtoplejša zahvala izreka se g. državnemu poslancu Robiču za njegov govor, s katerim je statistično dokazal nedostatnost dosedanjih določb o slovenskem pouku in ožigosal rovanje ljudskih učiteljev po slovenskih krajih proti uvedanju trournega poučevanja v slovenščini.“

Ta resolucija je bila soglasno sprejeta.

Tudi sledeči govornik g. urednik Filip Haderlap je omenil, da zavolj pozne ure, ko se bliža že večerna slavnost, svojega predloga ne more obširno utemeljiti. Omenil je na kratko, da si je g. minister grof Falkenhayn zaslužil našo zahvalo, ker nam je dovolil slovenskega potovalnega učitelja. Sploh se vidi, da ima minister Falkenhayn res srce za kmeta, kar kaže tudi njegova nameravana postava o kmetskih zadrukah in kmetskih domovih, o katerih stvaréh pa bo še pozneje čas govoriti, kedar v državnem zboru enkrat na vrsto pridejo. Govornik je nasvetoval sledečo resolucijo:

IV. Zahvala g. ministru Falkenhaynu.

„Isti zbor izraža najbolj udano zahvalo prevzvišenemu g. ministru Falkenhaynu, da je primeroma tako naglo in ugodno rešil odborovo prošnjo, naj se namesti pri koroški kmetijski družbi potovalni učitelj, zmožen slovenskega jezika. S tem, da je ustregel g. minister prošnji in prisilil kmetijsko družbo, naj najme takega učitelja, izpolnil je iskreno željo vsega slovenskega prebivalstva, kterege velika večina se peča s kmetijstvom; s tem je omogočil narodno-gospodarski razvoj koroških Slovencev, ker se le sedaj bodo mogli izkoriščevati kmetijski pouk in ga uporabljati v svoj prid in gmotni napredek.“

Gosp. Bayer bi želel, da bi smel potovalni učitelj govoriti tudi na shodih podružnic sv. Cirila in Metoda. Gosp. predsednik Greg. Einspieler odgovarja, da je odbor v tem oziru že vse poskusil s prošnjami pri kmetijski družbi in pri poljedelskem ministerstvu, pa ni mogel dobiti dovoljenja. Treba je torej nekaj časa potrpeti, dokler se politični položaj ne zboljša. Gosp. Kandut pravi, da se je zadnje predavanje g. dr. Kramarja v Globasnici naznanilo šolskemu vodstvu in razglasilo po šolarjih, pa samo v Globasniški, ne pa tudi v Žitarski občini. Govornik misli, da bi bilo bolje, ko bi pri tem občinski predstojniki posredovali. Gosp. predsednik Einspieler ugovarja, da bi to ne bilo dobro, ker so mnoge slovenske občine še v nasprotnih rokah, in v takih občinah bi župani nasprotovali slovenskim govorom potovalnega učitelja.

Resolucija se je soglasno potrdila.

Zatem se je g. predsednik zahvalil vsem zborovalcem in g. vladnemu komisarju ter zborovanje zaključil s trikratnim živio-klicem na svetlega cesarja. Trikratni „živio!“ je zaoril po širni dvorani in zborovalci so se razšli okoli šeste ure, da si nekoliko oddahnejo, ker se je imela papeževa slavnost že ob sedmi uri zvečer začeti.

Dopisi prijateljev.

Iz Celovca. (Prodaja oljnobarvenih slik.) Marsikdo izmed imovitejših Slovencev tudi v naši koroški deželi želel si je gotovo večkrat, okrasiti svoje sobe s slikami, ki so vzete iz slovanske zgodovine. Veletržec Peter Nikolić v Zagrebu, ktera firma je pač ena prvih in največjih prodajalnic v tej stroki, založil je, večinoma iz ljubezni do oživotvorenja slovanske misli, z velikimi žrtvami več takih podob, ktere zdaj razprodaja po primernih cenah v različnih, prav lepih okvirjih. Ker potuje njegov zastopnik g. Sever ravnokar po Koroškem, bode marsikom mogoče, pogledati v bogato zbirko krasnih Nikolićevih oljnobarvenih slik, ktere nosi potovalec seboj na ogled; pri tej priložnosti pa si more vsakdo eno ali drugo podobo za okrasenje svojih sob naročiti, ako ima veselje do tega. Originali nekterih teh podob pokupljeni so bili večinoma za jako visoke cene. Prevzvišeni vladika Strossmayr kupil je namreč krasni Čermakov izvirnik „Ranjeni Crnogorac“ ter ga podaril galeriji slik v Zagrebu; dalje je kupila belgijska vlada lepo Čermakovo sliko „Heregovnačko roblje“ in nek Amerikanec Predićevo „Bosanski bjegunci“, ki je bila razstavljena v Pariški izložbi l. 1888. Tudi slika slavnega našega prvega slovenskega pesnika Vodnika je jako lepa in bi ne smela manjkati v nobeni

boljši slovenski hiši. Opozarjamo torej naše somišljenike na priporočano prodajalnico, ob enem pa tudi na oznanilo, ki je priobčeno v naši današnji številki.

Iz zgornjega Roža. (Zahvala in prošnja.)

Mi gornji Rožani bomo zmirom hvalo dolžni milostljivemu gosp. proštu Jan. Mariniču, da so nam pridobili postojnico (Haltestelle) v Lipi. S tem je bila naši okolici velika dobrota storjena. Naše veselje pa ni celo, ker se je zdaj voznina povišala, pri nas pa retour-kart ne dobimo, da bi si nekaj voznine prihranili. Sitno je tudi, na prvi bližnji postaji izstopiti in si za naprej karto kupiti in pri teh skokih celo prtljago seboj nositi. Naša želja gre po tem, da bi se pri nas naredila prava postaja, kjer bi se dobivale vse vozne karte in se sprejemalo vsako blago. Občina Loga ves, Rožek in St. Jakob so pripravljene, nekaj v ta namen žrtvovati. Morda še od drugih stranij kako pomoč dobimo. Zato je naša želja, da bi se mi dela lotili, ki pojde gotovo po sreči, ako tudi v tej prevažni zadevi kak veljaven gospod za nas na pravem mestu posreduje.

Iz našega kraja. (Premišljevanje samotarjevo.) Doba, v kateri sedaj živimo, je jako razburjena; vera se zaničuje, čednost in pravost se zasmehujejo; zatira se pravica Božja in človeška ne le posameznih ljudij, ampak tudi celih narodov. Tisti, kateri imajo moč in oblast, ne poznajo sočutja niti usmiljenja; stiskajo, tlačijo, preganjajo slabejšega, kakor da bi to ne bil noben vnebovpijoč greh, ampak samo kakošna šala in zabava. Posebno mi koroški Slovenci smo v tem oziru največji reveži. Skoraj od vseh stranij nas obdajajo naši silni nasprotniki, povsod nas stiskajo čedalje tem bolj tako, da nimamo niti trenutek časa, da si malo oddahnemo. Komaj so nas naši prebuditelji iz dolgega spanja zdramili in nam zdravi sok slovenskega rodoljubja v naše otrple ude vlili, morali smo že vse žile napeti, da v boju za obstanek ne omagamo. Tudi zdaj ne smemo zgubiti niti trenutka, če nočemo, da bi nas naši ljubeznjivi „prijatelji“ ne — zadavili. Da, zdaj moramo vse žile napeti, če hočemo, da ne bo delo naših prebuditeljev in odličnih slovenskih rodoljubov zastoj. In vendar — so še nekteri Slovenci, kateri se za vse naše napore veliko ne zmenijo, kateri še zdaj, ko nam gre v resnici za obstanek, roke križem držijo. Zdi se, da preveč zaupajo v moči tistih posameznih rodoljubov, kateri neutrudljivo delajo za koroške Slovence. Da gre nam koroškim Slovincem res za obstanek, vidi se iz državnega zbora, kterege zborovanje je ravno pri kraju. Res je sicer, da so slovenski poslanci — bodi jim vsa čast in hvala — po svojih močéh skrbeli za to, da bi nam priborili pravice; govorili so prepričevalno, navdušeno, njihovi govori so bili v vsakem oziru važni, pokazali so z odločnostjo, kakošne krivice se nam godijo, ali — vprašamo — kaj imamo od vsega tega?

Vse se je na Dunaju prezrlo. Obžalujemo, da nismo se mogli veseliti velikonočnih piruhov. In kaj je tega vzrok? — Da vsi ne delamo za narodno stvar tako, kakor je dolžnost vsakega rodoljuba. Ljudstvo je v nekterih krajih zavolj nemarnosti nekterih Slovencev še premalo prebujeno, da bi samo svoje pravice tirjalo. Ni se nam sicer preveč bati za prihodnost našega slovenskega ljudstva, ker ima v sebi dovolj moči; že enkrat se je rešilo iz nevarnosti in upamo, da se tudi v prihodnje reši. Vemo, da ga nobena krivica in nobeno nasilje, naj je še tako veliko, ne uniči, ali pomisliti moramo, kje bi že bili danes, ako bi bilo med nami več navdušenja, več ljubezni do zapuščenega ljudstva, več zatajevanja samega sebe! Ne smemo zmirom tožiti, kako nas stiskajo, kako se nam povsod krivica godi, ali vsak mora se lotiti dela, pravega rodoljubnega dela. In če vsak stori svojo dolžnost, potem se bomo mogli kmalu veseliti lepih vsehov. Delo, neumorno delo pri narodu našem, pri narodu tako majhnem in tako zapuščenem ima veliko važnost. Če nas že ne spodbuja k narodnemu delu ljubezen do tega zapuščenega, siromašnega ljudstva slovenskega, imelo bi nas vsaj spodbujati nasilje, s katerim nas sovražniki hočejo uničiti, imela bi nas spodbujati krivica, ki se nam godi, zavist, s katero se od strani naših sovražnikov opazuje vsak naš napredek. Koroškim Slovincem je že enkrat sijalo zlato sonce. Ali bo zopet sijalo? Upajmo; ali bržkone nam zasije še le takrat, kedar bode naše trpljenje največje, kedar izpraznimo grenki kelih do dna.

Iz Sela pri Žrelcu. (Požar.) Na velikonočni pondeljek o pol deveti uri zvečer je pri nas začelo goreti pri Vrabeljnu ter je zgorela hiša in gospodarsko poslopje. Domači in Žrelski gasilci so pridno delali in ubranili, da se ogenj ni lotil sednjih hiš. Bilo je že vse pogašeno in mislili smo, da bo zdaj mir. Pa kmalu po polnoči je začelo goreti pri sosedu in kmalu se je ogenj razširil. Ko je bil ta požar pogašen, ni bilo še vsega konec: ob štirih zjutraj je spet druga hiša začela goreti in zgorelo je spet dvoje poslopij. Vsega je zgorelo 9 streh, namreč 5 hiš in 4 gospodarska poslopja.

Škoda je velika; zgorela je krma, nekterim tudi obleka in druge reči. Vsak misli, da je bil ogenj od hudobne roke položen. Grozno je, da se znajdejo tako hudobni ljudje! Človekoljube prosimo za pomoč, ker revežev je mnogo.

Iz Št. Petra pod Velikovcem. (Bagoslovljenje nove cerkve.) Redko in pomenljivo slavnost obhajala je naša fara dné 10. in 11. malega travna t. l. Mil. g. knezoškof blagoslovili so namreč slovesno našo novo cerkev, katero smo začeli l. 1888. zidati, ter smo jo z mnogim trudom srečno dozidali. Cerkev je zidana v romanskem slogu. Zidal jo je mojster Urbani iz Št. Pavla. Novi veliki oltar in prižnico je lepo iz lesa izrezljal slovenski podobar gosp. V. Progar. Postranski oltar Device Marije je sestavljen iz prejšnjih oltarjev. — Mil. g. knezoškof Jožef so se k nam pripeljali iz Velikovca dné 10. t. m. (v pondeljek) ob treh popoldne. Slovesno so jih farani sprejeli z zvonjenjem, streljanjem itd. Postavljeni so bili tudi štiri lepi slavoloki s primernimi napismi. Da je imel slavolok pred šolo nemšk napis, se je marsikomu čudno zdelo in kaže, kak duh veje po naših šolah! Takoj po prihodu podali so se mil. g. knezoškof v cerkev, kjer so se opravile predpisane molitve in blagoslov. Potem je bilo izpraševanje otrok in g. knezoškof so imeli kratek govor, v katerem so povedali kako sveto opravilo je blagoslovljenje nove cerkve. Škoda, da je govor bil nemšk, ker ga farani niso mogli razumeti. Proti večeru prenesli so se v sijajni procesiji ostanki (relikvije) mučenikov iz farovža na pokopališče, kjer so duhovniki opravili večernice. Ostanki svetnikov, ki so se potem uložili v novo posvečeni oltar, so od sv. Valentina in Venerande. — Drugi dan, dné 11. t. m., začele so se sv. maše že pred peto uro. Mil. g. knezoškof darovali so sv. mašo ob 6. uri. Lepi cerkveni obredi blagoslovljenja cerkve začeli so se ob 7. uri ter trajali do 11. ure. Udeležilo se jih je 14 duhovnikov in jako veliko ljudstva od blizu in daleč. Ko je bila cerkev blagoslovljena, blagoslovil se je tudi postranski oltar Device Marije. Potem je sledila pridiga, katero so imeli č. g. J. Volavčnik, župnik na Rudi, in slovesna sv. maša. Po maši je bila birma. Bilo je birmanih okrog 50 otrok. Mil. g. knezoškof odpeljali so se ob 3. uri popoldne. Prej pa so se jim poklonili nekteri možje, in se jim zahvalili, da so prišli blagoslovit novo cerkev. — Omeniti moram še, da so nove stole v cerkvi dali napraviti vrli farani iz svojega. Mnogo truda, stroškov in skrbi je stala nova cerkev, a veliko je sedaj tudi veselje, da imamo tako lepo Božjo hišo. Sicer bode treba plačati še dolgove od zidanja, pa upamo, da se nam bode tudi to kmalu posrečilo z Božjo pomočjo!

Od Device Marije na Jezeru. (Sv. misijon.) Redko imam iz našega kraja kaj veselega poročati, danes imam za to vendar uzrok, pa tudi dolžnost. Za naš dušni in telesni blagor vneti župnik č. g. dr. Müller so nam najprej priskrbeli novo prostorno cerkev, in ko je bila dogotovljena, so nam napravili drugo veselje, napravili so sv. misijon, ki so ga vodili č. gg. oo. lazaristi iz Celja in Ljubljane od 18. do 28. sušca. Ljudstva je prišlo silno mnogo. Obhajanih je bilo blizo 6000. Vsaki dan so bile štiri pridige, 3 slovenske in 1 nemška. Vse so imele dosti poslušalcev. Hvale vredno je, da so tudi fužinarji in delavci kljub svoji težavni službi še našli čas, da so v cerkev prihajali. Vsa hvala gre č. g. župniku in č. gg. očetom lazaristom, pa tudi drugi gospodje duhovniki so pomagali; tako na primer so bili č. g. Lenc iz Kazaz cel teden pri nas. Vse te gospode lepo zahvalimo za njih trud. V nek liberalni list je neki liberallec od tukaj pisal, da bo misijon našim pobožnim devicam pamet zmešal. Menda se je pa le nekemu liberalnemu Nemcu pamet zmešala, ker se v cerkvi ne zna dostojno obnašati.

Iz Črne. (Imamo slovenskega župana!) Po dolgem šesttedenskem čakanju doživeli smo vendar veselo uro, da se je napovedala in izvršila volitev župana. Nasprotniki so uložili protest zoper občinsko volitev, ki jim pa ni nič koristil. Dnó 10. t. m. je bil za župana izvoljen g. Božič, o katerem pričakujemo, da bo po izgledu vrlih slovenskih županov na Bistrici, v Globasnici in v Kotmari vesi tudi on branil slovenske pravice. Naše zmage pri občinski volitvi se tem bolj veselimo, ker smo jo tako težko pridobili, kajti nasprotniki so na volilce pritiskali, da je bilo groza. Nasprotniki so zdaj vsi poparjeni, ker vidijo, da njih moč ni tako globoko ukoreninjena, kakor so prej mislili. Zdaj moramo le na to gledati, da nobeno posestvo ne pride več v tuje nemškutarske roke. Saj imamo posojilnico, tista mora skrbeti za to, da naša zemlja v naših slovenskih rokah ostane, in da bomo zmirom zadosti zanesljivih volilcev na slovenski strani imeli. To, kar smo si zdaj s težavo priborili, nam nasprotniki ne smejo več iz rok izviti. Storimo tedaj vse, da ostanemo gospodarji na svoji lastni zemlji mi sami.

Glasovi nasprotnikov.

Kako poročajo!

Celovski list „Freie Stimmen“ ni imel na obnem zboru katoliško-političnega društva nobenega poročevalca, poročaja pa vendar! Ker ne vé, kaj se je godilo in govorilo, si pa (v št. 40.) izmišljuje in laže ter dostavlja besedo „najbrž“. Tako prostost uživajo le liberalni listi! List pravi, da se je na zboru „najbrž“ zabavljalo in hujskalo, in da sta to „najbrž“ delala gg. Legat in Treiber. Zborovalci pa vejo, da se na zboru ni nič „hujskalo“, govorilo se je le o krivicah, ki jih moramo Slovenci trpeti; z verigami, v ktere smo uklenjeni, bomo pa vendar še rožljati smeli! Zborovalci tudi vejo, da je g. Treiber kot blagajnik le o denarnem stanju poročal, o politiki pa nič ni spregovoril. Ali se to pravi „hujskati“? List se dela, kakor bi se kar tresel pred Slovenci, in piše sledečo bedarijo: „Gorjé ti, nemški (?) Celovec! Prišel je čas, ko boš tlačén in tvoje nemško ime bo zginilo iz zemljevida in na njegovo mesto bo beseda »Celovec« stopila.“ Mi pa vemo, da je beseda „Celovec“ že davno v navadi in da Celovec že zdaj ni nemško, ampak le ponemčeno mesto. In če bi se Slovenci v Celovec kedaj tako namnožili, da bi večino zadobili, vendar to ne bo tako grozna nesreča, saj Slovenci ne žrejo ljudij, ampak kupovali bodo po večini od nemških trgovcev, kakor zdaj. List trdi po svoji stari navadi, da vsa agitacija na Koroškem izhaja večidel le od Kranjcev in Čehov, in da je bil zbor političnega društva „eine krainerische Veranstaltung“ (kranjska naprava). Mi pa vemo, da je na Koroškem število kranjskih rodoljubov le pičlo, in pri tem obnem zboru so bili, kakor naravno, koroški Slovenci v ogromni večini. Da „Kranjci in Čebi zlorablajo koroško gostoljubnost in dobrodušnost“, je že stara ščuvalna beseda brez jedra, kajti o „dobrodušnosti“ koroških nemško-liberalcev nam ni veliko znanega, in da bi Kranjec ali Čeh na Koroškem tujec bil, tega tudi nedamo veljati. Mi smo vsi Avstrijanci in avstrijski državljani nikjer ni tujec pod našim cesarjem. Če naši Nemci napravljajo svoje „sängerfeste“ in „turnerfeste“, vabijo tudi svoje brate iz Štajerske, Tirolske, Salzburga in še celó iz nemškega „rajha“, pa nobeden jim ne velja za tujca. Posebno pa še protestiramo zoper to, da bi Krajinec (Kranjec) v Celovec tujec bil, kajti sedanje deželne meje so nam le Nemci naredili, ko so naš stari Korotan razrezali, prej so pa tudi Kranjci in Štajerci spadali pod Korotan, torej so bili tudi oni Korotanci ali Korošci.

Nadalje piše list, da se je na našem zboru „vriskalo“ in „kričalo“, mi pa o tem nismo nič slišali! Tudi čenča, da je koroškemu kmetu vse eno, ali se nemško ali slovensko uraduje; in da bi bil to njegov gospodarski pogin, če bi se to izpeljalo, kar slovenska stranka hoče! Morda je tudi to slovenskim kmetom v škodo, da jim je slovenska stranka pridobila slovenskega potovalnega učitelja za kmetijstvo? Svoje poročilo sklepa list z milo donečo besedo: „Hinaus mit ihnen!“ (Ven z njimi!) S tako pisavo navdihujejo ti žalostni listi koroške Nemce in nemškutarje z zagrizenim sovraštvom do slovenskih rodoljubov v deželi, torej se ni čuditi, da se tisti že nikamor več pokazati ne smejo, ker jih povsodi čakajo grdi pogledi in zbadljive ter sovražne besede. Ako je toraj kdo „hujskač“ v deželi, potem so to le liberalni časniki.

Tudi Beljaška „Deutsche Allgemeine Zeitung“ št. 29. poroča po svoje o našem zboru. Poročilo je polno lažij. Ta list pravi, da sta neki potovalni učitelj iz Kranja in neki duhovnik iz Celja govorila o položaju koroških Slovencev. Mi pa nismo na zboru videli nobenega duhovnika iz Celja in nobenega potovalnega učitelja; v Kranju sploh ni nastavljen noben potovalni učitelj. „Da je Nemcev le mala peščica“, tega nobeden iz naših govornikov ni rekel. Tudi ni res, da je bil vladni komisar g. Kremenšek, ampak zastopal je vlado g. baron Lazzarini. Dalje ni res, da je bila večina zborovalcev sestavljena iz duhovnikov, kajti kmetov je bila ogromna večina, kakor se samo po sebi razume. Tudi ni res, da koroški kmetje govorov niso zastopili. Če je torej tisti poročevalac najboljši, ki na najmanjšem prostoru največ lažij vkup stlačiti zamore, potem ima Beljaški judoljubni list v Celovec izvrstnega poročevalca, za ktere ga ne zavidamo. Le tako naprej! Mi se vas ne bojimo; hodili bomo svojo pot in se bomo kakor do zdaj tudi zanaprej bore malo brigali za vaše umazane laži.

Politični pregled.

Slovenski in hrvaški poslanci so se v državnem zboru potegnili za slovanske napise pri uradnih in železnih. — Dr. Smolka, bivši predsednik zbornice poslancev, je poklican v gosposko

zbornico. — Grof Kinsky, deželni maršal dolnje Avstrije, je svoje poslanstvo odložil. — Deželni zbor štajerski je odločil 100.000 gld. za ustanovo in podporo malih posojilnic. Ker si pa hoče deželni odbor nad takimi posojilnicami pridržati nekako nadzorovalno pravico, torej se Slovenci, ki hočejo v denarnih zadevah neodvisni biti, te drobte ne bodo udeleževali, čeravno je denar vzeti tudi iz slovenskih davkov. Tako se pač Slovincem povsodi godi, da morajo pridno plačevati, denar se pa drugim v korist obrača. Zato bi morali slovenski rodoljubi noč in dan misliti, kako bi se dalo doseči nekako združenje slovenskih dežel, naj že bo pod katerim koli imenom. — Kupčijski minister Bacquehem se je mudil te dni v Trstu, da se pouči o tamošnjih kupčijskih razmerah. — V Atzgersdorfu pri Dunaju je bil nedavno ljudski shod, na katerem so govorili krščanski socialisti (antisemiti) in socialni demokrati. Poslednji so se hoteli iz vere norčevati in ponašati s svojo nevero, pa ljudstvo jih ni hotelo poslušati, sramotno so morali umolkniti. Govore krščanskih socialistov so pa ljudje z živahnim ploskanjem odobrvali. Mnogi delavci že popuščajo socialdemokratično, brezversko in prekucuško stranko ter se oklepajo krščanske stranke. — Južna železnica je povišala voznino, kar je spet hud udarec za slovenske dežele. Poslanci bodo res morali tiščati na to, da se južna železnica podržavi. — Češkemu deželnemu zboru je vlada predložila načrt postave, s katero bi se imeli nekteri okraji po narodnosti ločiti. Temu pa Mladočehi hudo nasprotujejo. Tudi dr. Rieger je v imenu Staročehov rekel, da Staročehi ne privolijo v ločitev okrajev, dokler se narodna enakopravnost popolnoma ne izvede. Ukljub temu so ga Mladočehi grdo napadali in ga med govorom motili s surovim kričanjem. — Češki kmetje tirjajo od svojih poslancev odločno in složno postopanje, in ako bi to nič ne izdalo, zahtevajo od njih, da naj ne hodijo več v državni zbor. Ker klic iz ljudstva po slogi in edinosti zmirom močnejši postaja, čutili so Mladočehi potrebo, da so povabili Staročeha in graščake, naj ž njimi složno delajo za narodne in zgodovinske pravice češkega naroda. Mi imamo pa malo upanja, da bi prišlo do te sloge, ker jo Mladočehi pri vsaki priložnosti razdirajo in pristaše drugih strank še osebno žalijo. Niti med seboj niso edini ter se po listih drug drugega napadajo.

Na Francoskem je Dupuy sestavil novo ministerstvo, ki se pa tudi ne bo dolgo držalo. Novi ministri so možje brez politične veljave. — V Srbiji se stranke grdo koljejo med seboj. Radikalci so zapustili skupščino (srbski državni zbor), tako da so liberalci sami ostali. Pa sklepali ne bodo nič, ker je skupščina razpuščena. Aleksander, še le 17letni srbski kralj, namesto ktere ga so do zdaj trije varuhi ali regenti vladali, je namreč storil odločen, moža vreden korak. Proglasil se je za polnoletnega, svoje varuhe in vse ministre pa je dal zapreti in njih hiše zastražiti. Vse je šlo mirno, kajti vsi vojaki so s kraljem potegnili. Ljudstvo vriska od veselja, kajti regenti in sedanji liberalni ministri so v zadnjem času jako nasilno in kruto postopali in vse ustavne pravice z nogami teptali. Liberalci so si pač povsod enaki! — Iz južne Amerike se čuje o vednih puntih.

Gospodarske stvari.

Okrepljenje opešanih panjev. Dostikrat se prigradi, da kak panj po zimi tako zelo izgubi čebel, da ni upanja, da bi se sam ob sebi v kratkem kaj prida opomogel, še manj pa, da bi tisto leto še rojil, če mu čebelar sam kakó ne pomaga. Kdor ima le navadne panje, pomaga si lahko s tem, da nekterim bolj močnim panjem vzame vsakemu po malo čebel in jih da onemoglemu; ali potem mora ta panj, ktere ga je na ta način zboljšal, kam drugam prenesti, sicer bi se pridejane čebele nazaj v svoje stare panje povrnile, in zboljšani panj bi bil kmalu ravno tako slab, kakor je poprej bil.

Lažje in bolj gotovo si pa v taci okoliščinah pomagaš, če imaš panje s premičnim satovjem, namreč tako-le: Vzemi enemu močnemu panju en sat, v katerem je veliko že bolj godne zalege, in obesi ga onemoglemu panju v sredo med druge satove, kjer imajo čebele gnezdo, kajti tukaj je najbolj toplo. Iz te pridejane zalege se kmalu čebele izvleče, in panj se kmalu opomore, kajti čebele bodo ostale tamkaj, kjer so se izlegle. Če si ti panj pa še zadosti močan ne zdi, naredi še enkrat ali dvakrat ravno tako; po tej poti spremeniš lahko ob kratkem najslabši panj v močnega, a vendar ga ni bilo treba v kak drug kraj prenašati. Ravno tako si zboljšaš tudi po leti preslabše družice ali tretjece, vendar pa ne smeš slabemu panju dati en pot preveč zaleženih satov, kajti če bi čebele ne mogle vse zalege obsesti, utegnila bi se jim prehladiti, in tako bi se panj lahko osmrnil. Zato je najbolj prav to, da se takemu slabemu panju

en pot dá le en sam sat zalege, pa raje še pozneje drugi in tretji sat, če je potreba. „Kmet.“

Novičar.

Na Koroškem. Odbor našega katoliško-političnega društva je sklenil, v kratkem prirediti dva javna shoda in sicer dné 30. mal. travna pri Šerčerju v Šmihelu nad Pliberkom, dné 14. vel. travna pa pri Činkovcu v Št. Janžu v spodnji Rožni dolini. Spored za slednji shod priobčimo prihodnjič. — Za pogorelce v nemškem Bleibergu so darovali svitli cesar 1500 gld. — Pogorel je Daniel v Plotu pri Možici. Škode je 2400 gld. — Posojilnica v Št. Janžu je imela lani 35.346 gld. prometa in 68 zadruženikov. — V zadnjem času smo imeli koroški Slovinci dva večja požara, namreč v Bukovju pri Doberli vesi in v Selu pri Žreleu. Ker je pri tej priložnosti nekterim ljudem, zlasti poslom vse zgorelo, kar so imeli, obleka in denar, zato bi bilo želeli, da bi se za te pogorelce kaj nabralo. Uredništvo „Mira“ je rado pripravljeno, take darove prejemati. — V Celovcu je umrl general in bivši dalmatinski namestnik pl. Blažekovič. Pogreb je bil prav lep.

Na Kranjskem. Ljubljanski bogoslovci so izdali knjižico „Spomladni glasi III.“. Dobi se v katoliški bukvarni za 25 kr. po pošti. — Vinogradnikom Krškega okraja, ki bodo nasajali ameriške trte, obljubljena je podpora od kranjske hranilnice. — V Cerkljah so umrli umirovljeni župnik Vinko Mayr.

Na Štajerskem. Slovensko obrtno društvo je imelo svoj prvi občni zbor dné 25. sušca v Celju. Temu društvu, ki nam je bilo tako potrebno, želimo najboljši uspeh in mnogo podpornikov. — Besedo je napravil Celjski „Sokol“ na belo nedeljo. — Slovensko pevsko društvo bo letos napravilo besedo v Mariboru. Nemškutarje in liberalce to hudo jezi. — Sv. misijon so imeli v Podsredi. — Na Pohorju in po Slov. goricah je gorelo o veliki noči mnogo kresov. — Precej gozda je zgorelo blizo Celja.

Na Primorskem. Dodelana je nova vojna ladija „cesarica Marija Terezija“. Dne 29. t. m. se bo krstila in slovesno v morje spustila v pričlo mnoge odlične gospode. Za kumico (botrinjo) bo nadvojvodinja Marija Terezija, soproga cesarjevega brata Karola Ludovika. — Pri Ločniku je bil zaboden neki vojak. — V Červinjanu je pogorelo 15 hiš.

Po drugih deželah. Letos je že 30 let, odkar je nadvojvoda Albreht maršal, to je, najvišji general čez vso našo vojsko. — V Manilli je požar uničil 4000 hiš. — Pogorelo je mesto Galena v Ameriki. — V Galiciji ste se ustanovili dve rusinski gimnaziji, na Češkem so se pa 4 srednje šole prevzele v državno oskrbo. — V Zagrebu so vsi dijaki višjih latinskih šol napravili „štrajk“ in niso šli prej v šolo, dokler ni bil zapoden neki srbski dijak, ki je Hrvate grdo psoval. — Mnogo avstrijskih romarjev je zdaj v Rimu. Nedavno so sv. Oče sprejeli 259 ogerskih, pred kratkem pa čez 200 slovenskih romarjev.

Raznoterosti.

Koliko ljudi na celem svetu vsako leto umre? Izračunilo se je, da vsako leto umre čez 33 milijonov ljudi. To je, vsak dan umre 91.554 ljudi, za eno uro 3730, za minuto 62. Vsak utriplje srca torej naznanja nam smrt enega človeka. Poprečno živi človek 38 let. Četrtnina vseh ljudi umre predno doseže 7. leto, polovica predno doseže 17. leto. Izmed 10.000 ljudi živi samo eden 100 let; izmed 500 ljudi učaka samo eden 90 let in iz 100 ljudi živi samo eden 60 let. Oženjeni in udani ljudje živijo navadno delj kakor neoženjeni.

Kaj pravijo razni narodi, kedar kdo umre. Francoz vpraša: „Koliko je bil star?“ — Lah pravi: „Revež.“ — Slovan vzdihne: „No, zdaj je vsaj srečen! Sedaj mu ni treba več se truditi.“ — Anglež: „Na koliko je bil zavarovan?“ — Nемец: „Za čem je prav za prav umrl?“ — Jud: „Koliko denarja je zapustil?“

Izjava.

Pri nas so ljudje, ki meni očitajo, da jaz Holepca podpihujem, da se s poslancem Kirschnernjem tožuje. To je pa laž. Holepec je kot dober sosed en čas potrpel. Ko je pa videl, da mu Kirschnernjevi hlapci škodo delajo, jim je pot čez svoje posestvo prepovedal in kole v zemljo zabil. Vprašajte ga sami, pa vam bo povedal. Ne jaz, ampak drugi ljudje so v soseski, ki hujskajo in podpihujejo, to se je lani videlo, ko so me zavolj ene same šaljive besede tožili na žaljenje časti.

Na Žihpoljah, dné 12. mal. travna 1893.
Jakob Hedenik p. d. Dravec.

Loterijske srečke od 15. malega travna.

Line 79 88 52 59 24
Trst 31 74 36 43 15

Tržne cene v Celovcu.

Ime blaga	na birne		na hektolitre	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	5	—	6	30
rž	4	40	5	50
ječmen	4	80	6	—
oves	2	55	3	20
hejda	4	40	5	50
tursica (sirk)	3	75	4	70
pšeno fižol	6	50	8	20
repica (krompir)	1	40	2	35
deteljno seme	—	—	—	—
grah	—	—	—	—

Sladko seno je po 2 gld. 50 kr. do 3 gld. 30 kr., kisló 1 gld. 50 kr. do 2 gld. 30 kr., slama po 1 gld. 80 kr. meterski cent (100 kil). Frišen špeh je po 68 do 72 kr. kila, maslo in puter po 95 do 105 kr. — Pitane vole plačujejo mesarji po 33 do 35 gld. stari cent.

Peter Nikolić

v Zagrebu

priporoča svoje največje skladišče raznih oljnobarvenih slik, okvirov, ogledalov, vsakovrstnih ur, šivalnih strojev, posod ter jedilnega orodja iz kineškega srebra, železnega in lesenega pohištva itd. itd.

Cene so jako nizke in plačuje se lahko v mesečnih obrokih.

Služba cerkovnika in organista

v Vetrinjah se takoj oddá. Prosilci naj se oglasio pri župnijskem uradu (najljubše osebno), kjer se tudi pogoji zvedo.

Zaupnih mož v vsakej fari.

Velevažno, čez četrto stoletja obstoječe, povsod izvanredno zaupanje in spoštovanje uživajoče domače denarstveno podjetje (poroštevni sklad znaša čez 20 milijonov kron), čigar glavni sedež je na Dunaju, koje je cesarsko kraljevo privilegirano ter je pod vrhovnim nadzorstvom visoke c. kr. državne vlade in čegar vsestransko priznano blagonsno delovanje se razteza po vseh pokrajinah naše avstrijske domovine, pooblašča v vsakej fari po jednega zaupnega moža z nalogo, pospeševati večje razširjenje tega podjetja v dotičnem kraju.

Razumne, čislane in v denarstvenem obziru popolno zaupanje uživajoče osebe, koje si želijo pridobiti vedno rastoči postranski zaslužek za mnogo let, blagovolijo naj pod znakmo „201.191. Graz postlagernd“ več poizvedeti.

Mala kmetija,

23 oralov zemljišča, hiša in gospodarsko poslopje v dobrem stanu, njiv 6 oralov, travnika 7 oralov, gozda 9 oralov, nekaj sadja in vrt, s tekočim potokom, ki bi lahko gual mlin ali žago, tik ceste, v Ribnici, blizo Vrbskega jezera (stavbeni prostor za vile), se proda za 6500 gld. (Iz gozda se lahko brez škode izseka za 1000 gld. lesa). 2000 gld. se lahko uknjiži na posestvo, ostalo naj se izplača v gotovini. Več pové Katarina Kvantiš, posestnica v Ribnici, pošta Hodiše (Keutschach).

En nov in dober harmonij je na prodaj pri J. Fina Podkloštrum (Arnoldstein).

Natorna vina

rudeča in bela.

Tirolec, rudeč po 16 do 18 kr. sicilijanec, črn, (najboljše laško vino) po 20 kr., bela vina po 24 do 26 kr. liter. Za pristnost in trpežnost se jamči. Pošilja se v sodih.

Zaloga moke

iz I. Budimpeštanskega parnega mlina, vreče po 85 kil po izvirnih cenah.

Priporočam tudi svoje drugo tržaško blago in žgane pijače po nizkih cenah.

Kramarjem se daje še ceneje. S spoštovanjem

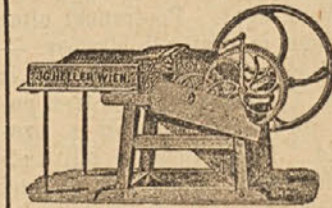
Amand Prosen,
v Celovcu, kosarnske ulice šte. 24.

France Krušič,

brivec v Celovcu pri Beljaških vratih blizo Sandwirtha (Stauderplatz)

priporoča se svojim slovenskim rojakom. On hitro in dobro brije in striže, ima čedno perilo, izdeluje tudi kite za gospe (po 80 kr. eno), vlačulje za stare gospe itd.

Vsi stroji za kmetijstvo vinarstvo in moštarstvo!

Mlatilnice, vitle, trieure
čistilne mline za žito
reznice za krmo
samodelujoče
aparate proti peronosperi
tlačilnice za vino
tlačilnice za sadje
mline za sadje

predmete za kleti, sesalnice za vse namene, kakor v obče: vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo razpošilja v najnovejših, najboljših konstrukcijah

IG. HELLER, DUNAJ

2/2 Praterstrasse Nr. 78.

Bogato ilustrovani katalogi v nemškem in slovenskem jeziku zastoj in pošlino prosto.

Najkulantnejši pogoji. — Jamstvo. — Stroji se dajo na poskušnjo.

Cene so se znova znižale! Prekupovalcem znaten popust!

Podpisani naznanja slavnemu občinstvu, da je prevzel

gostilno pri „Matevžu“ v Črni

ter se bode potrudil gostom postreči z dobro jedjo in pijačo kakor vsaki dan s svežim (frišnim) pivom. Ima na razpolaganje tudi prenočišča za popotnike. Priporočujoč se prosi za obilni obisk, zagotavlja dobro in ceno postrežbo ter se znamenuje z odličnim spoštovanjem

Primož Stuler,

oštir gostilne pri „Matevžu“ v Črni.

Peter Fessl,

urar na starem trgu šte. 10 v Celovcu.

Zlate ure za gospe po gld. 22.— in više.

„ „ za gospe „ „ 13.50 „ „

Srebrne remontoir-ure „ „ 7.— „ „

Srebrne remontoir-ure „ „ 7.50 „ „

Srebrne ure na ključ „ „ 6.50 „ „

Za pristno zlato in srebro se jamči.

Ure iz nikla in metala po 4 gld. in više.

Verižice iz nikla in metala po 25 kr. in više.

Privezki iz nikla ali metala po 15 kr. in više.

Poprave se izvršijo hitro in dober kup.

Za nove ure in poprave se jamči dve leti.

Hiša na prodaj.

Velika, zidana hiša z gostilnico, pripravna tudi za prodajalnico, pri cesti, blizo železniške postaje in blizo fužin, ki nese poleg gostilnih prostorov še 42 gld. stanovnine na mesec ter je sodnijsko cenjena na 8050 gld., se proda zavolj starosti lastnika za 8000 gld. in sicer tako, da se le polovica na enkrat izplača, druga polovica pa uknjiži ali kakor se zmenimo. Več pové Matija Brovelj, gostilničar v Zagorju ob Savi.

Kdor si hoče napraviti dobro kavo,
naj si kupi pristne

Ölzove kave

Ölzova kava
je najboljša in najčistejša primes za kavo.

Ölzova kava
nema v sebi ne hrušk, ne pese, ne sirupa.
Dobi se v vseh prodajalnicah za tržaško blago.